

Sygn. akt II Ka 688/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Karol Troć
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Paulina Jarczak

przy udziale prokuratora Jarosława Kowalczyka

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2019 r.

sprawy **P. K. (1)** oskarżonego o czyn z art. 209 § 1 a kk

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 12 czerwca 2019 r. sygn. akt II K 606/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną wobec P. K. (1) karę pozbawienia wolności podwyższa do 10 (dziesięciu) miesięcy;

II. zwalnia oskarżonego od kosztów postępowania odwoławczego, stwierdzając, że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 688/19

UZASADNIENIE

P. K. (1) został oskarżony o to, że w okresie od 7 listopada 2010 roku do 1 lipca 2013 roku w Ł. pow. (...), woj. (...) uchylał się od wykonywania na rzecz swojej małoletniej córki E. K. obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 2 lipca 2009 roku w sprawie I C 1327/08 na kwotę po 500 złotych miesięcznie, podwyższoną następnie wyrokiem Sądu Rejonowego w Węgrowie z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie III RC 87/12 do 800 złotych miesięcznie, spowodował w ten sposób zaległość stanowiącą równowartość przeszło trzech świadczeń okresowych i naraził w ten sposób córkę na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych,

to jest o czyn z art. 209 § 1a kk.

Po rozpoznaniu przedmiotowej sprawy Sąd Rejonowy w Węgrowie wyrokiem z dnia 12 czerwca 2019r.:

I. oskarżonego P. K. (1) uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 209 § 1a kk i za to na podstawie art. 209 § 1a kk skazał go na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

II. zwolnił oskarżonego P. K. (1) od opłaty i powstałych w sprawie wydatków przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator.

Oskarżyciel publiczny, na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk oraz art. 444 kpk, zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego. Orzeczeniu temu, powołując się na treść art. 427 § 1 i 2 kpk oraz art. 438 pkt 4 kpk, oskarżyciel publiczny zarzucił rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego, wyrażającą się w wymierzeniu mu za występki z art. 209 § 1a kk kary 4 miesięcy pozbawienia wolności w sytuacji, gdy zgromadzony materiał dowodowy oraz ustalone na jego podstawie okoliczności sprawy, przede wszystkim zaś stopień winy i stopień społecznej szkodliwości czynu, przejawiający się w uprzednim dwukrotnym skazaniu oskarżonego za czyny z art. 209 § 1 kk oraz świadomym lekceważeniu przez niego porządku prawnego, a także względ na cele kary w zakresie jej oddziaływania społecznego z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego oraz poczucie sprawiedliwości społecznej, przemawiają za orzeczeniem wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w surowszym wymiarze.

Podnosząc powyższe prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie wobec oskarżonego kary 10 miesięcy pozbawienia wolności, zaś w pozostałym zakresie o utrzymanie wyroku w mocy.

Na rozprawie apelacyjnej prokurator poparł swoją apelację i wniosek w niej zawarty.

Obrońca oskarżonego wniósł o nieuwzględnienie apelacji prokuratora i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jest zasadna, przez co zawarty w niej wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż procedując w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy zgodnie z zasadą obiektywizmu (art. 4 kpk) jak i zasadą swobodnej oceny dowodów (art. 7 kpk) po uprzednim ujawnieniu w toku rozprawy całokształtu okoliczności, po rozważeniu wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego oraz wyczerpującym i logicznym uargumentowaniu swoich wywodów w motywacyjnej części wyroku dokonał ustaleń faktycznych, które pozostają pod ochroną prawa procesowego i zarazem jednoznacznie wskazują, że P. K. (1) jest winny popełnienia zarzucanego mu czynu.

Jak już wyżej wskazano, Sąd Okręgowy w Siedlcach uznał za zasadną apelację prokuratora i uwzględnił wniosek w niej zawarty. Przepięstwo popełnione przez oskarżonego zagrożone jest karą grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do 2 lat. Sąd Okręgowy uznał, że orzeczona wobec oskarżonego kara 4 miesięcy pozbawienia wolności jest w realiach niniejszej sprawy rzeczywiście karą rażąco łagodną. W ocenie Sądu Okręgowego wymiar kary orzeczonej przez Sąd I instancji prowadzi do przekonania, że Sąd Rejonowy uchybił dyrektywom wymiaru kary określonym w przepisach art. 53 kk. Zgodnie z zawartymi w tych przepisach regulacjami Sąd wymierzając karę winien mieć na względzie między innymi to, by dolegliwość kary nie przekraczała stopnia winy, winien uwzględniać stopień społecznej szkodliwości czynu, brać pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Pod uwagę winien brać także rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia sprawcy przed popełnieniem przestępstwa. Analiza wskazanych elementów poczyniona przez przyzmat niniejszej sprawy prowadzi do wyniku negatywnego dla oskarżonego. W pierwszej kolejności podnieść należy fakt uprzedniej wielokrotnej karalności P. K. (1), w tym już dwukrotnie za czyn z art. 209 § 1 kk. Wyroki skazujące go za niealimentację na kary ograniczenia oraz pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania) zapadły wobec oskarżonego w lutym i w marcu 2011 r. Pomimo skazania wyrokiem Sądu Rejonowego w Węgrowie z dnia 24 lutego 2011r. w sprawie II K 661/10 i warunkowego zawieszenia wykonania wobec niego kary 10 miesięcy pozbawienia wolności na okres 3 lat próby, już postanowieniem tego Sądu z dnia 28 października 2011 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszanej kary. Powyższe skutkowało zaś ukrywaniem się oskarżonego aż do 2018 r. i

unikania osadzenia w zakładzie karnym i poniesienia realnej odpowiedzialności za swoje czyny. Wynika z tego, że wcześniejsze, łagodniejsze kary nie wywarły na P. K. odpowiedniego wpływu, wobec czego wymierzenie mu obecnie kary zaledwie 4 miesięcy pozbawienia wolności, nawet jeśli bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, co nie było przecież dopuszczalne, było nieracjonalne. Nie bez znaczenia jest, że wobec P. K. (1) toczą się kolejne postępowania karne, w których również był poszukiwany, w tym za niealimentację. Zwrócić uwagę także należy na fakt, iż oskarżony jest mężczyzną w sile wieku, nie ustalono żadnych ograniczeń zdolności zarobkowania, a mimo to nie poczynił wystarczających starań co do wywiązania się z ciężącego na nim obowiązkułożenia na córkę E. K.. Wątpliwości nie ulega wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego. Równie wysoko ocenić trzeba stopień jego zawinienia. Pamiętać również należy o tym, iż córka oskarżonego była samotnie wychowywana przez matkę, na której barkach spoczął cały ciężar zapewnienia córce godnych warunków egzystencji. Trudna sytuacja zmusiła ją nawet do wystąpienia o alimenty na córkę od rodziców oskarżonego, którzy już od dłuższego czasu uiszczają na rzecz wnuczki alimenty w kwocie 300 zł miesięcznie. Matka dziewczynki cały czas była i jest wspierana finansowo przez swoich rodziców, a mimo to nie było jej stać na opłacenie córce dodatkowych, a potrzebnych zajęć. W ocenie Sądu oskarżony jako osoba dorosła, również funkcjonująca w społeczeństwie doskonale zdawał sobie sprawę z potrzeb dziecka i skutków swojego zaniechania, godząc w tak istotne dobro prawne, jakim jest dobro rodziny. Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, iż zachowanie oskarżonego w trakcie całego zdarzenia wykazywało wysoki stopień premedytacji. Oskarżony bowiem w czasookresie wskazanym w zarzucie pracował zarobkowo, nie przebywał na żadnym zwolnieniu lekarskim, a mimo to nie wywiązywał się ze swoich obowiązków wobec córki, nie poczynił skutecznych starań o dodatkowe zatrudnienie lub znalezienie lepiej płatnego zajęcia, by móc pozyskać środki finansowe nie tylko na własne potrzeby, ale i na zaspokojenie potrzeb dziecka, do czego jest zobowiązany nie tylko prawnie, ale i moralnie. Z relacji matki oskarżonego nadto wynika, iż przez pewien czas pracował on za granicą, gdzie zapewne z racji przedłożenia takiego miejsca nad pracę w Polsce otrzymywał bardziej satysfakcjonujące wynagrodzenie.

Sąd Rejonowy miarkując wymiar orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w niedostateczny sposób odniósł się do kwestii czasookresu wskazanego w akcie oskarżenia, który wynosi prawie 3 lata. Zdecydowanie stwierdzić w tym zakresie należy, iż nie jest to krótki czas, bowiem stanowi blisko 10-krotność wskazanego w przepisie art. 209 § 1 kk okresu. W aktualnym stanie prawnym dla bytu przestępstwa niealimentacji wystarczającym jest, aby łączna wysokość zaległości, powstałych wskutek uchylania się od wykonania obowiązku alimentacyjnego, stanowiła równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania stwierdzić należy, iż zachowanie oskarżonego zasługuje na szczególne potępienie. W niniejszym przypadku, zdaniem Sądu, wobec oskarżonego konieczne jest odpowiednio długie wychowawcze oddziaływanie w warunkach izolacji więziennej, celem uświadomienia mu naganności jego postępowania. Dlatego Sąd Okręgowy podwyższył wymiar orzeczonej wobec oskarżonego P. K. (1) kary pozbawienia wolności do 10 miesięcy, uznając, iż tylko tak orzeczona kara uwzględni cele, jakie powinna spełniać oraz uczyni zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dowodząc braku bezkarności dla tego typu zachowań. Wymierzona w ten sposób kara jest współmierna do stopnia jego zawinienia, wystarczająca do tego, by wpłynęła na oskarżonego powstrzymująco i uświadomiła mu nieuchronność poniesienia odpowiedzialności za naruszanie porządku prawnego. Spełni również swoje zadania w zakresie prewencji ogólnej co do poszanowania prawa i kształtowania pozytywnych postaw.

Biorąc pod uwagę sytuację materialną oskarżonego i konieczność przeznaczania środków finansowych na wykonywanie obowiązku alimentacyjnego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 i 2 Ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił go od opłaty za II instancję i wydatków za postępowanie odwoławcze.

Z tych względów, na podstawie art. 437 § 1 i 2 kpk i art. 456 kpk, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.